

AYT

TARİH

SORU BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ
UYGULAMASI

YAYIN DENİZİ VİDEO ÇÖZÜM
UYGULAMASINI İNDİREREK,
www.yayindenizi.com.tr
ADRESİNİ ZİYARET EDEREK
VİDEO ÇÖZÜMLERE ULAŞABİLİRSİNİZ.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

- **Sanal Sınıf Entegrasyonu**
ZOOM ile kurumların ders işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.
- **Soru Havuzu**
- **Mobil Öğretmen ve Öğrenci Uygulamaları**
Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama
- **İdari Hizmetler**
Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları
- **Erişilebilirlik**
Tarayıcı aracılığıyla erişim

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

25-0621-03 -2000Ö-9000B /45
ISBN: 978-605-197-360-9

KİTAP İÇERİĞİ

- Testler konu başlıkları ve kazanımlar dikkate alınarak oluşturulmuştur.
- Her test kendi içerisinde öğrenme sırası dikkate alınarak hazırlanmıştır.
- Öğrencinin kitaptan tam verim sağlayabilmesi için rehberlik bölümü eklenmiştir.
- Öğrencilerimizin soruları çözerken nerede takıldıklarını tespit edebilmeleri için konuya ait her tip soru çeşidine yer verilmiştir.
- Ünite girişlerinde; o ünite ile ilgili soruların çözümünde dikkat edilmesi gereken kurallara ve bilgilere yer verilmiştir.
- Algı ve yorum gücünü ölçen sorular vardır.
- Bölüm tekrar testleri ile konuların bir bütün olarak değerlendirilmesi sağlanmıştır.
- Tamamı video çözümlüdür.

BU KİTAP SANA NE KAZANDIRACAK?

- Her tip soru çeşidini görmeyi sağlayacaktır.
- Akıl ve mantık yürütmenizi kolaylaştıracaktır.
- Düşünme becerinizi geliştirecektir.
- Her seviyedeki öğrenciyeye hitap eden bu soru bankası eksiklerinizi görmede size kaynak olacaktır.
- Bazı soruların farklı formatlarının üst üste sorulmasıyla konuları daha iyi öğrenmenizi, kavramanızı ve pekiştirmenizi sağlayacaktır.
- Seviyenizi belirlerken size yol gösterecektir.

SAYFA SAYISI

224

SORU SAYISI

1303

TEST SAYISI

97

DENEME SAYISI

6

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler;

Elinizdeki AYT SORU BANKASI kitabı üniversite yolunda başarınızı artırmak için hazırlanmış bir çalışmadır. Bu amaca hizmet edebilmek için 1548 özgün soru kitabın içerisinde yer almıştır.

ÖSYM sınavlarında çıkan sorular esas alınarak hazırlanan bu kitap aynı zamanda ÖSYM'nin ağırlık verdiği konulara göre düzenlenmiştir. O nedenle soruların çok çıktığı ünitelerden daha fazla soru hazırlanmıştır.

ÖSYM'nin soru tarzı itina ile takip edilmiş, o tarzda soruların hazırlanmasına özen gösterilmiştir. Ayrıca ÖSYM'nin son yıllarda uygulamaya başladığı tarzda resimli, grafikli, tablolu, haritalı soru tipleri kitabın genelinde kullanılmıştır. Yine ÖSYM'nin uyguladığı paragraftan çıkarım yapma, paragrafta anlam bütünlüğünü takip etmeye yönelik soru tipleri de kullanılmıştır.

Sorular hazırlanırken Millî Eğitim Bakanlığı'nın okullarda uyguladığı müfredat esas alınmıştır. Sorular MEB'in liselerde kullandığı kitaplar ve yayınlar taranarak hazırlanmıştır. Özellikle "Türk Kültür Tarihi" soruları Sosyal Bilimler Liselerinde ve Türkçe – Sosyal (TS) sınıflarında okutulan kitaplardan yararlanılarak hazırlanmıştır.

Soruların çözümünde olumsuz ifade ile biten cümlelere dikkat etmeniz çok önemlidir. Size soruya doğru cevabı verecek bu ayrıntılardır. Bir kavram ya da bilgi çıkarımı sizden istenildiğinde mutlaka istenilen çıkarımın zıttı bilgiyi yakalamaya çalışın.

Ayrıca öncüllü sorularda emin olduğunuz bir şıkkı esas alın ve onun olmadığı çeldiricileri eleyin. Yalnız I veya I ve II tarzı sorularda emin olduğunuz bilgi ile tereddüt ettiğiniz bilgiyi yan yana getirmeye çalışın. Anlamsız bir birliktelik varsa çeldiriciyi eleyin.

Hayatınızın önemli bir dönüm noktası olan üniversite sınavına hazırlanırken şu ilkeyi asla unutmayın "ertelediğinizde ya da tembellik ettiğinizde değil vazgeçtiğinizde kaybedersiniz." O nedenle belirlediğiniz hedeften asla vazgeçmeyin. Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi "başarmak için yola çıkanlar vazgeçtiklerinde aslında başarıya ne kadar yakın olduklarının farkında değillerdir."

Hayat yolunda ve üniversite sınavında hepinize başarılar dilerim.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

Hakan ÖZATEŞ

h.ozates67@gmail.com

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

NE ZAMAN?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- ✓ Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- ✓ Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- ✓ Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- ✓ Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- ✓ Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- ✓ Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;
öğrenme isteğini harekete geçirir,
odaklanmayı sağlar,
çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- ✓ Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- ✓ Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- ✓ Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- ✓ Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- ✓ Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- ✓ Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- ✓ Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- ✓ Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- ✓ Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- ✓ Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- ✓ Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Rehberlik Yönergesi

Şu soruları sorarak öncelikle kendini tanımalısın

Nerede Eksişim Var?

- ✓ Konuyu nasıl çalışacağımı bilmiyorum.
- ✓ Konuyu hiç bilmiyorum.
- ✓ Konu eksişim var.
- ✓ Yeterince soru çözmüyorum.
- ✓ Soru çözerken zorlanıyorum.
- ✓ Nelere takıldığımı bulamıyorum.
- ✓ Okuduğumu anlamıyorum.
- ✓ Yorum yapamıyorum.

UNUTMAYALIM!

Testlerde çözemediğiniz soruları toplu bir şekilde incerseniz nerede eksişiniz olduğunu bulursunuz.

Öğrenme Yöntemim Nedir?

- ✓ Yazarak
- ✓ Dinleyerek
- ✓ Anlatarak
- ✓ Görerek
- ✓ Soru Çözerek

GELECEĞİN CAHİLİ
OKUMAYAN KİŞİ DEĞİL,
NASIL ÖĞRENECEĞİNİ
BİLMİYEN KİŞİ OLACAKTIR.
(Alvin Toffler)

Kendimi Geliştirmek için Ne Yapmalıyım

KONUYU NASIL ÇALIŞACAĞIMI BİLMİYORUM

Öncelikle nasıl öğrendiğini belirlemeli ve ona uygun bir şekilde çalışmalıdır. Konuları sırasına göre çalışmalı, not tutmalıdır. Nasıl not tutulur iyi bilmelidir. Soru çözerken uygulama yapmalıdır. Örnek çözümlü soruları incelemelidir. Gerekirse daha alt sınıflarda aynı konu ile ilgili bilgileri incelemeli, sorularını çözmelidir. Eğer tek başına çalışmadığını fark edersen kendine bir çalışma arkadaşı bulmalıdır.

KONU EKŞİĞİM VAR.

Nerede eksişin olduğunu belirleyerek işe başlamalıdır. Bu nedenle çözdüğün testlerdeki takıldığın noktalara dikkat etmelidir. Konu özetti soru bankası almalıdır. Konu özetlerini not tutarak incelemelidir. Konu içinde örnek olarak verilen soruların çözümünü incelemelidir. Yapamadığın soruları öncelikle çözümünden anlamaya çalışmalıdır. Bu eksişin daha kolay fark etmeni sağlayacaktır. Konuyu zamana yayarak günlük kısa periyotlarla çalışmalıdır. Bu daha çok tekrar etmeni ve bilgiyi kalıcı hafızana atmanı sağlayacaktır.

YORUM YAPAMIYORUM, ANLAMADA ZORLANIYORUM.

Daha yavaş okumalıdır. Gözle okuma yerine dudaktan okuma yapmalıdır. Her şeyin altını çiziyorsa bundan vazgeçmelidir. Okuma hızıyla düşünme hızını eşitlemelidir. Paragraf soru bankaları sözel okuma ve algılama yeteneğini geliştirmede sana yardımcı olacaktır. Günlük kitap okuma alışkanlığı geliştirmelidir.

KONUYU HİÇ BİLMİYORUM.

Konu anlatımlı kitap veya ders videolarını izleyerek işe başlamalıdır. Öğrenme yöntemine uygun konu anlatımlı kitaplar seçmelidir. Görsel içeriği zengin, konuyu örneklerle destekleyerek anlatan kitaplar öğrenmeni kolaylaştıracaktır.

YETERİNCE SORU ÇÖZMÜYORUM.

Şunu belirlemelidir: Çözmüyor musun, çözemiyor musun? Çözemiyorsa öncelikle kendine uygun seviyede bir soru bankası alarak işe başlamalıdır. Eksiklerini görmede sana yol gösterecektir. Unutma öğrenmenin kalıcı olması için yeterince ve farklı sorular çözmelidir. Bu nedenle eğer soru çözmüyorum diyorsa işin daha kolay sadece çözmeye başlamalıdır. Unutma zamanı doğru kullanabilmek için yeterince ve farklı sorular çözmelidir.

SORU ÇÖZERKEN ZORLANIYORUM. NEREDE TAKILDIĞIMI BULAMIYORUM.

Örnek çözümlü kitap alıp çözümlü soruların çözümlerini incelemelidir. Tüm örnek soruların çözümünü inceledikten sonra konu sonundaki soruları çözmeye başlamalıdır. Soru çözümlerinde nerelere takıldığını dikkat etmelidir. Eğer işlemleri tamamlayamıyorsa öncelikle işlem gücünü geliştirmelidir. Soruları çözmek zaman alıyorsa sabırlı olmalıdır. Farklı sorularla karşılaştıkça ve çözdüğün test sayısı arttıkça bu durumun değiştiğini görecektir. Yapamadığın sorular temel düzeyde ise konu anlatımına geri dönmeli veya dersi tekrar dinlemelidir.

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevmek
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupla çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevmek
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAL

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analistik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebepler-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

İçindekiler

YÖ PRO
YAYIN DENİZİ

ÖN SÖZ

REHBERLİK

BÖLÜM 1

TARİH VE ZAMAN, İLK TÜRK DEVLETLERİ,

TÜRK-İSLAM DEVLETLERİ

Tarih ve Zaman	11
İnsanlığın İlk Dönemleri	15
Orta Çağ'da Dünya	25
İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	29
İslam Medeniyetinin Doğuşu	35
Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk-İslam Devletleri	41
Bölüm Tekrar Testi	47

BÖLÜM 2

OSMANLI İMPARATORLUĞU

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	53
Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302 – 1453)	59
Dünya Gücü Osmanlı (1453 – 1595)	65
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti (1302–1595)	75
Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595–1774)	87
Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	93
Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774–1914)	101
Devrimler Çağında Değişen Devlet ve Toplum Yapısı (1774–1914)	111
Bölüm Tekrar Testi	121

BÖLÜM 3

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya	127
Millî Mücadele	133
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı	145
İki Savaş Arası Dönemde Türkiye	157
Bölüm Tekrar Testi	163

BÖLÜM 4

ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

İki Küresel Savaş Arasında Dünya	169
II. Dünya Savaşı (II. Dünya Savaşı Sürecinde Dünya ve Türkiye)	175
Soğuk Savaş Dönemi (II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya)	183
Yumuşama Dönemi ve Sonrası (Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye)	191
Küreselleşen Dünya (21. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya)	199
Bölüm Tekrar Testi	207

DENEMELER/211

BÖLÜM 1

TEST BAŞLIKLARI

- Tarih ve Zaman
- İnsanlığın İlk Dönemleri
- Orta Çağ'da Dünya
- İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası
- İslam Medeniyeti'nin Doğuşu
- Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk-İslam Devletleri
- Bölüm Tekrar Testi

ÖSYM KONU ANALİZİ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TYT	3	3	4	4	4	4	4	4	2	2	2
AYT	12	11	10	12	11	10	11	11	7	7	6

TARİH VE ZAMAN, İLK TÜRK DEVLETLERİ TÜRK-İSLAM DEVLETLERİ

DİKKAT

“Tarih ve Zaman” bölümünde;

- Tarihin tanımı ve özellikleri konusuna,
- Tarihi bilgiye kaynaklık eden malzemelere,
- Tarihe yardımcı olan bilimlere,
- Tarih cetveline, takvim çeşitlerine ve yüzyıl kavramlarına özellikle dikkat edilmelidir.

“İnsanlığın İlk Dönemleri” bölümünde;

- Tarih öncesi dönemlerin özelliklerine,
- Yazının uygarlığa katkısına,
- İlk Çağ uygarlıklarının özelliklerine ve uygarlığa katkısına,
- Göç kavranıma ve insanoğlunun neden göç ettiğine,
- İlk Çağ uygarlıklarının meşrutiyet kaynaklarına, devlet yönetim anlayışlarına,
- İlk kanunların ortaya çıkışına ve özelliklerine önem verilmelidir.

“Orta Çağ’da Dünya” bölümünde;

- Feodalizm kavramına ve özelliklerine;
- Avrupa’da yaşanan veba salgınına,
- Artı ürün kavramına, kralların artı ürün üzerindeki haklarına,
- İpek, Yolu, Baharat Yolu, Kürk Yolu’nun devletler ve toplumlar üzerindeki etkilerine
- Orta Çağ’da orduların özelliklerine, farklılıklarına ve gelişmelerine, Justinianus ve Cengiz Han Kanunlarına ağırlık verilmelidir.

“İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası” bölümünde;

- Türk Devletlerinde göçün meşrutiyet kaynağına ve gücün paylaşımına,
- İlk Türk devletlerinin genel özelliklerine, Töre kavramına, törenin devlet ve toplum üzerindeki etkisine,
- Türklerin ana yurttan göçlerinin sebep ve sonuçlarına,
- Türklerdeki askeri kültüre, savaşçı özelliklerine, ordu teşkilatına,
- Kavimler Göçünün sonuçlarına,
- Avrupa Hun Devleti’nin Avrupa’da yarattığı siyasi, askeri, ekonomik, kültürel etkilere,
- Diğer Türk devletlerini kendilerine ati özelliklerine,
- İlk Türk devletlerinin komşularıyla ilişkilerine ve bunların sonuçlarına daha çok çalışmalıdır,

“İslam Medeniyetinin Doğuşu” bölümünde;

- İslamiyet’in doğduğu dönemdeki Arabistan’ın ve komşu devletlerin siyasi, toplumsal yapılarına,
- Hz. Muhammed ve Dört Halife Dönemi’nin siyasi olaylarına, savaşlarına, antlaşmalarına, devletler arası ilişkilerine,
- Emevilerin Mevali anlayışına, devletin sınırlarını genişletmelerine,
- Kerbela Olayı’na,
- Abbasilerin kültür ve uygarlık alanında yaptıklarına, Abbasi Devleti’ndeki Türklerin katkısına,
- Özellikle İslam alimlerine, İslamiyet’in bilim medeniyeti özelliğine, İslam sanat konularına,
- Hz. Muhammed ve Dört Halife Dönemi’nin siyasi olaylarına, savaşlarına, Antlaşmalarına, devletler arası ilişkilerine,
- Emevilerin mevali anlayışına, devletin sınırlarını genişletmelerine, Kerbela Olayı’na,
- Abbasilerin kültür ve uygarlık alanında yaptıklarına, Abbasi Devleti’ndeki Türklerin katkısına,
- Özellikle İslam alimlerine ve İslamiyet’in bilim medeniyeti özelliğine ve İslam sanatı konularına daha fazla önem verilmelidir.

“Türklerin İslamiyet’i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri” bölümünde;

- Türklerin İslamiyet’i kabul etme nedenleri ve İslamiyet’e katkısına,
- İlk Türk İslam devletlerinin genel özelliklerine ve edebi alandaki ortaya koydukları eserlere,
- Büyük Selçuklu Devleti’nde yönetim anlayışına ve toplum yapısına, Nizamiye Medreseleri’nin özelliklerine daha çok önem verilmelidir.

1.

“Gerçek bir tarih için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir.”

Tarihçi Halil İnalcık'ın bu ifadesinden tarih biliminin;

- I. objektif olmak,
- II. belgelere dayanmak,
- III. bilimsel şüphecilik

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Tarih, toplumsal bir varlık olan insanın geçmişteki yaşantısını inceler.

Buna göre;

- I. kaynak taramalarının yapılması,
- II. iç ve dış eleştiriye gidilmesi,
- III. gözlem tekniklerinin geliştirilmesi

durumlarından hangileri tarihin inceleme yöntemleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

3. Pek çok tarihçi, yönetim gücünü elinde tutanların görüşleri doğrultusunda tarih yazıcılığı yapmıştır.

Bu anlayış tarih biliminin,

- I. objektif olma,
- II. belgelere dayanma,
- III. geçmişte aydınlatma

özelliklerinden hangileriyle çelişir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

4. Tarihî olaylar, bir zincirin halkaları gibi kesintisiz biçimde birbirlerini takip ederler.

Bu açıklamada, tarih biliminin hangi özelliği öne çıkarılmıştır?

- A) Geçmişe ele alması
- B) Yer ve zaman belirtmesi
- C) Belgelere dayanması
- D) Objektif olması
- E) Neden-sonuç ilişkisi kurması

5.

Piri Reis'in çizdiği yukarıdaki görselle ilgili olarak;

- I. Yazılı kaynaktır.
- II. Görsel kaynaktır.
- III. Birinci elden kaynaktır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

6. Tarih araştırmalarında arkeolojiden yararlanılması,

- I. yeni belge ve bulgulardan yararlanma,
- II. olayların gerçekleştiği zamanı belirleme,
- III. geçmişten ders çıkarılmasını sağlama

durumlarından hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

7. Tarih araştırmalarında yazılı belgeler, yazılı olmayanlara göre daha önemli ve güvenilir kabul edilir.

Bu durumda, aşağıdaki belgelerden hangisinin diğerlerinden daha önemli olduğu söylenebilir?

- A) Çömlekçi çarkları   B) Taş baltalar
C) Miğerler   D) Kil tabletler
E) Halı ve kilimler

8. Bir araştırmacının bilimsel tarih yazıcılığına önem vermesinin;

- I. tarafsız yorumlar yapma,
II. doğru bilgilere ulaşma,
III. neden-sonuç bağlantısı kurma

**durumlarından hangilerini kolaylaştıracadı söyle-
nebilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

9. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmaz ise değişmeyen hakikat; insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır."

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözü;

- I. farklı tarihsel kaynakların okunması,
II. objektif tarih yazıcılığının önemi,
III. sözlü tarihçiliğe güvenilmesi

durumlarından hangilerini vurgulamaya yöneliktir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II, I ve III

10. Takvim, insanların zamanı ölçme ihtiyacının sonucu olarak ortaya çıkan bilimsel bir buluştur.

Bu durum;

- I. tarım ve ticaretin geliştirilmesi,
II. olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulması,
III. hikâyeci tarih yazıcılığının başlatılması

gelişmelerinden hangilerine katkı sağlamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

11. Bir sonuca ulaşmak için bilim ve mantığa uygun bir biçimde yapılan araştırma yoluna yöntem denir.

Bu tanıma göre, tarih biliminin yöntemi içerisinde aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Eldeki verileri zamana, mekâna ya da konuya göre sınıflandırma
B) Verilerin, kaynak ve bilgi yönünden yeterli olup olmadığını saptama
C) Kaynakları kullanmadan önce, eleştiri süzgecinden geçirme
D) Araştırma yaparken yazılı olmayan belgeleri dikka-
te almama
E) Sınıflandırma, çözümleme ve eleştiri aşamasından geçen kaynak bilgilerini birleştirme

- 12.

Milattan Önce (MÖ)				Milattan Sonra (MS)			
99-0 1. yüzyıl				0-99 1. yüzyıl			
99-50 (1. yüzyılın ilk yarısı)	49-0 (1. yüzyılın ikinci yarısı)	0-49 (1. yüzyılın ilk yarısı)	50-99 (1. yüzyılın ikinci yarısı)				
99-75 1. çeyrek	75-50 2. çeyrek	49-25 3. çeyrek	24-0 4. çeyrek	0-24 1. çeyrek	25-49 2. çeyrek	50-74 3. çeyrek	74-99 4. çeyrek
↑ 0 (MİLAT)							
Yüzyıl Kavramları							

**Bu miladi takvim grafiğine göre aşağıdaki çıkarım-
lardan hangisi yapılamaz?**

- A) MS I. yüzyılın 3. çeyreği 50-74 yılları arasını kapsar.
B) Milattan önceki dönemlerde sınıra yaklaştığa tarih-
lerin sayısal değerleri azalır.
C) MÖ ile MS'ki ilk çeyrek yüzyılların sayısal değerleri
farklıdır.
D) MÖ I. yüzyıl 100 tarihinde başlar.
E) Bir asır 100 yıldan oluşur.

13. Aşağıdakilerden hangisinin oluş zamanı diğerlerine göre daha belirgindir?

- A) Yazı, MÖ 4000 – 3000 arasında bulundu.
B) İki dünya savaşı da XX. yüzyılda yaşandı.
C) XVIII. yüzyılın ikinci yarısında Sanayi İnkılabı başladı.
D) Magna Carta, 1215'te imzalandı.
E) 17 şubat'ta Medeni Kanun kabul edildi.

1. Fosil, resim, dokuma örnekleri, seramik kaplar gibi yazısız belgelere sahip olan bir araştırmacının;

- I. arkeoloji,
- II. diplomasi,
- III. epigrafi

bilimlerinin hangilerinden yararlanması beklenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

2. Anadolu'da yapılan kazılarda Bizans Dönemi'ne ait sikkeler ve yazılı metinler bulunmuştur.

Bu araştırma;

- I. arkeoloji,
- II. nümizmatik,
- III. paleografya

bilim dallarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

3. Tarihî gelişmeler yazıya geçirilirken aşağıdakilerden hangisine başvurulmamalıdır?

- A) İyi bilinmeyen bir olay benzer bir olayın neden ve sonuçlarıyla açıklanmalıdır.
- B) Olaylar belgelere dayandırılmalıdır.
- C) Objektif olunmalıdır.
- D) Olay, meydana geldiği zamanın koşullarına göre değerlendirilmelidir.
- E) Olaylar çok boyutlu ele alınmalıdır.

4. Aşağıdakilerden hangisi bir olayın "tarihî olay" sayılabilmesi için gerekli şartlardan biri değildir?

- A) Geçmişte yaşanmış olması
- B) Belli bir zaman diliminde meydana gelmesi
- C) Başka olaylarla benzerlik göstermemesi
- D) İnsan topluluklarının yaşamı üzerinde etkili olması
- E) Etkilerinin geniş coğrafi alanlarda hissedilmesi

5. "Esik Kurganı" kalıntıları üzerinde araştırma yapmak isteyen bir araştırmacının;

- I. epigrafya,
- II. arkeoloji,
- III. etnografya

gibi tarihe yardımcı bilim dallarının hangilerinden faydalanması gerekir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

6. "Tarihî olaylar tekrarlanamaz." diyen bir tarihçi araştırmalarında;

- I. yer ve zaman gösterme,
- II. neden-sonuç ilişkisi,
- III. deney ve gözlem yapma

yöntemlerinden hangilerinin kullanılmasının imkânsız olduğuna vurgu yapmıştır?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

7. Tarihçi bugünkü zamanı doğru değerlendirebilmek için geçmişteki olaylara yönelik çalışmalar yapmalı ve bu olayları anlaşılır bir biçimde aktarmalıdır.

Buna göre tarihçinin;

- I. geçmişten ders çıkarılması,
- II. dogmaların güçlenmesi,
- III. toplumsal bilincin gelişmesi

durumlarından hangilerine katkıda bulunması be-lenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. Aşağıdaki soruların yanıtlarını soldan sağa olacak şekilde, verilen kutucuklara doğru şekilde yazınız.

1. Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın emriyle Ömer Hayyam başkanlığında kurulan bir astronomi heyetince hazırlanmış takvim.
2. Tarihte insanlığı etkileyen siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik ve dinî konularda kısa sürede meydana gelen, kendine has özellikleri olan başlangıcı ve bitiş süreleri belli olan gelişme.
3. Geçmişte kalan ve tarihi olaylar hakkında bilgi veren her türlü malzeme.
4. İnsanların kayıt tutmak için küçük kil tabletler üzerine kareler ve semboller çizerek kullandıkları çivi yazısının ilk hâli.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											

Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harflerin dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) M   B) L   C) E   D) L   E) C
G   A   L   H   R
L   Y   A   A   L
V   K   İ   O   V

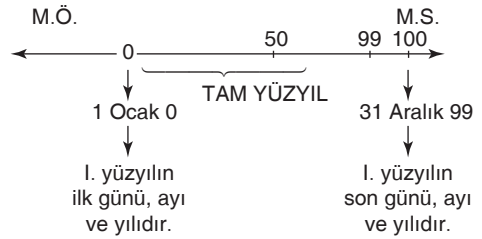
9.

Görseldeki gibi eski paraları inceleyen nümizmatik bilmi, parayı bastıran devletle ilgili olarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ekonomik hayata
- B) Veraset sistemine
- C) Yönetim şekline
- D) Siyasi durumuna
- E) Kullandığı alfabeye

10.

Bu miladi takvim grafiğine göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) 50 ile 99 yılları arası yüzyılın ikinci yarısıdır.
- B) 0-1 arası bir sene kabul edilir.
- C) Birinci yüzyılın sona erdiği yıl 100. yıldır.
- D) Bu yüzyılda 50 yaşına kadar yaşayan bir kişinin ölüm yılı 49'dur.
- E) Günümüze yaklaştıkça tarihlerin sayısal değerleri artar.

11. **Aşağıdakilerden hangisi iç tenkidin özelliklerinden biri değildir?**

- A) Bilgilerin doğruluğu araştırılır.
- B) Yazarın duygu ve düşüncelerinin esere etkisi incelenir.
- C) Bilgilerin farklı kaynaklarda nasıl anlatıldığına bakılır.
- D) Eserin adı, yazarı, basıldığı yer ve basım tarihi tespit edilir.
- E) Eserin objektifliği incelenir.

1. 1. Tarih öncesi dönem prehistorik devir veya karanlık çağ diye tanımlanır.
2. Diyarbakır Çayönü Avrupa'daki ilk köy yerleşim yeridir.
3. İnsanoğlunun kullandığı ilk alet taş baltadır.
4. Tarih biliminin yöntemlerinden tasnifte kaynakların bilgi yönünden sahte olup olmadığı kontrol edilir.

**Bu bilgilerin doğru / yanlış eşleştirmesi aşağıdaki-
lerin hangisinde doğru verilmiştir?**

	1	2	3	4
A)	D	D	D	Y
B)	D	D	Y	Y
C)	Y	D	D	Y
D)	D	Y	D	Y
E)	Y	Y	D	Y

2. **Uygarlık gelişiminin tarihsel sıralamaya uygun bir biçimde yaşadığı bir yerleşim yerinde yapılan kazılarda;**

- I. demirden yapılmış saban,
II. toprak kap kakak,
III. obsidyen ok uçları

eşyalarının aşağıdan yukarıya doğru bulunma sırası, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I, II, III   B) II, I, III   C) I, III, II
D) III, I, II   E) III, II, I

3. Dünyada ilk yazılı belgeler MÖ 3200'lerde Mezopotamya'da ortaya çıkmıştır. Kullanılan simgelerin çiviye benzemesi nedeniyle çivi yazısı olarak adlandırılan bu yazı daha sonra Asurlu tüccarlar tarafından Anadolu'ya taşınmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. Tarih çağlarına ilk giren uygarlık Mezopotamyalılardır.
II. Toplumlar arasında kültürel etkileşimde ticaret önemli bir araçtır.
III. Anadolu uygarlıklarında sadece çivi yazısı kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

4. Yeni Taş Devri'nde kadınlar tahıl öğütmek, yemek pişirmek, giysi ve süs eşyaları yapmak gibi işlerle; erkekler ise, beden gücüne dayalı işlerle uğraşmışlardır.

Bu bilgilere göre;

- I. kadınların çalışma hayatından uzak tutulduğu,
II. toplumsal iş bölümüne gidildiği,
III. tarım ürünlerinin bilindiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

5. Eski Taş (Paleolitik) Devri insanları av öncesinde düzenledikleri sihir ve büyü törenlerinde mağara duvarlarına av anını tasvir eden insan ve hayvan figürleri yapmışlardır.

Bu bilgilere göre,

- I. Avın bereketli geçmesi amaçlanmıştır.
II. Tarımın yerini avcılık almıştır.
III. Kolonicilik çalışmaları başlatılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

6. **Taştan ve hayvan kemiklerinden yapılan ilk araç gereçlerin balta, bıçak, zıpkın, mızrak ucu gibi eşyalar olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?**

- A) Kıtalar arası seferler yapılmasıyla
B) Takas yönteminin başlamasıyla
C) Düzenli orduların kurulmasıyla
D) Toplumsal iş bölümünün olmasıyla
E) Geçim kaynağının avcılık olmasıyla

7. Anadolu'da tarımsal üretimin başladığı ilk ve en eski yerleşim yeri Diyarbakır Çayönü'dür. Bu köy yerleşiminde tahıl öğütme taşları ve oraklar gibi çeşitli tarım araçları bulunmuştur.

Bu bilgilere göre,

- I. Özel mülkiyet anlayışı gelişmiştir.
- II. Başka toplumlarla ticaret yapılmıştır.
- III. Üretim başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. Yeni Taş Çağı'nda tarımsal üretime başlayan insanlar köyler kurarak yerleşik hayata geçmişler, kil topraktan çanak çömlek yaparak yiyeceklerini saklamaya çalışmışlardır. Su kenarlarından uzak tarıma uygun olmayan topraklarda ise hayvanları evcilleştiren çoban toplumlar ortaya çıkmıştır. Bu insanlar çeşitli ihtiyaçlarını komşularından takas yolu ile karşılamışlar, keten liflerinden elbise yaparak dokumacılık sanatını başlatmışlardır.

Buna göre Yeni Taş Çağı'ndaki insanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumsal iş bölümü başlamıştır.
- B) Göçebe hayatı tamamen sona ermiştir.
- C) Seramik sanatı gelişmiştir.
- D) Ticari faaliyetler başlamıştır.
- E) Üretim tüketimden fazladır.

9. Tarih öncesi dönemlerle ilgili yapılan bir araştırmada MÖ 5000 - MÖ 4000 tarihleri arasında yaşayan iki toplumdun birinin Orta Taş Devri'ni, diğerinin Tunç Devri'ni yaşadığı görülmüştür.

Bu bilgiye göre,

- I. Tarihsel gelişim süreci toplumdun topluma farklılık göstermiştir.
- II. İki toplum birbiriyle ittifak yapmıştır.
- III. Tarih çağlarına geçilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

10. Yeni Taş Devri'nde zanaatkarlık çalışmaları başlamıştır.

Bu yargıya;

- I. bitki liflerinden yararlanarak dokumacılık yapılması,
- II. araç gereç yapımında çömlekçi çarkının kullanılması,
- III. kadınların erkeklere göre daha hafif işlerde çalışması

durumlarından hangileri kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

11. Maden Devri'nde demir kullanılarak yapılan tarım araçları, tarım devriminin yaşanmasını ve işlenmesi zor topraklarda da tarım yapılmasını sağlamıştır.

Bu bilgiye göre,

- I. Tarım etkinlikleri ilk kez Maden Devri'nde başlamıştır.
- II. Araç gereç yapımındaki gelişme tarım faaliyetlerini kolaylaştırmıştır.
- III. Madenî tarım araçları geleneksel tarımın terk edilmesine yol açmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi arasında neden sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Avcılık ve toplayıcılık yapılması – Göçebe yaşamı
- B) Tarımsal üretimin başlaması – Yerleşik hayata geçilmesi
- C) Nehirlerin taşma zamanının hesaplanması – Yazının bulunması
- D) Ateşin keşfedilmesi – Madenlerin işlenmesi
- E) Yazının bulunması – Ticaretin kolaylaşması

1. İlk Çağ uygarlıklarının tarihsel gelişiminde iklimin ve coğrafi koşulların etkisi olduğu görülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumla ilgili değildir?

- A) Pek çok uygarlığın nehir kıyısında kurulması
B) Tarım ve çiftçilikle uğraşanların yerleşik yaşaması
C) Deniz ticareti ve kolonicilik çalışmalarının yapılması
D) Göçebe toplumların temel geçim kaynağının hayvancılık olması
E) Hanedan egemenliğine dayalı yönetimlerin kurulması

2. Sümer çivi yazısının doğmasını sağlayan gelişme, tapınağa getirilen tarım ürünlerinin kaydını tutma ihtiyacıdır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mezopotamya'da yazılı tarih dönemi başlamıştır.
B) Tapınaklar, dinî amaçlar dışında da kullanılmıştır.
C) Çivi yazısı, harf yazısından sonra ortaya çıkmıştır.
D) Sümerler yerleşik kültüre sahip bir uygarlıktır.
E) Sümer tapınakları, ekonomide önemli bir yere sahiptir.

3. ---- uygarlığını diğer uygarlıklardan ayıran en önemli özellik şehirlerin çevresinde sur olmamasıdır. Yunanlılara son verenler Yunanistan'ın kuzeyinden gelen ---- dir. Bu uygarlık Çanakkale Boğazı'nın kontrolü için ---- Savaşlarını yapmıştır. Bu savaşlar ---- adlı yazarın İlyada ve Odessa Destanı'na konu olmuştur.

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Girit, Büyük İskender, Truva, Herodot
B) Mora, Akalar, Salamis, Homeros
C) Girit, Akalar, Truva, Homeros
D) Mora, İon, Maraton, Herodot
E) Girit, Büyük İskender, Peleponnes, Herodot

4. Sümer kralı Urganak tarafından tarihin ilk yazılı hukuk kuralları hazırlanmıştır.

Bu kuralların hazırlanmasında;

- I. özel mülkiyeti güvence altına almak,
II. devlet ve toplum düzenini korumak,
III. okuma yazmayı yaygınlaştırmak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

5. Uygarlıklar birbirlerinden etkilenecek ve çoğu zaman üzerine yeni bilgiler ekleyerek oluşmuştur.

Bu yargıya kanıt olarak;

- I. 12 Levha Kanunları'nın günümüz hukuk kurallarına kaynak oluşturması,
II. ahiret inancı gereği mezarlara ölenin değerli eşyalarının konulması,
III. Fenike alfabesinin Yunan ve Roma uygarlıkları aracılığıyla günümüze ulaşması

gelişmelerinden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Roma İmparatorluğu'nun çok geniş bir coğrafyaya hâkim olması, sosyal ve siyasi yapının bozulması toplumda üst sınıf patricilerle alt sınıf plepler arasında uzun süren çatışmalara neden olmuştur. Bu çatışmaların sonucunda plepler ve patriciler arasındaki sınıfsal farklılıkları ortadan kaldırmak için "On İki Levha Kanunları" adıyla bilinen hukuki düzenlemeler yapılmış, pleplere memur ve asker olma hakkı tanınmıştır.

Bu bilgilere göre Roma hukuku ile ilgili,

- I. Toplumsal sorunlar hukukun gelişmesine etki yapmıştır.
II. Plepler ile patriciler arasında eşitlik sağlanmıştır.
III. Roma hukuku birçok devlete örnek olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

7. Lidyalıların MÖ VII. yüzyılda parayı bulması ve para kullanımının yaygınlaşması;

- I. takas sisteminin başlatılması,
- II. ticaretin kolaylaşması,
- III. kapalı ekonomi anlayışının önem kazanması

sonuçlarından hangilerini doğurmuş olamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

8. "Asur tarihi; Yakın Doğu'nun yakan, yıkan, öldüren ve kitleleri yurdundan süren korku tarihidir."

Bu yargıya varılmasında;

- I. Sümer sitelerinin Asurlarca örnek alınması,
- II. Doğu Anadolu'daki kavimlerin Asurlara karşı birleşmesi,
- III. Asurluların Mezopotamya'dan Mısır'a kadar geniş bir coğrafyada egemenlik kurması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. I. Hititler
II. Lidyalılar
III. Frigler
IV. Urartular
V. İonlar

Bu Anadolu uygarlıklarının kullandıkları yazılara göre gruplara ayrılması aşağıdakilerden hangisinde doğru yapılmıştır?

	Çivi Yazısı	Harf Yazısı
A)	I ve II	III, IV ve V
B)	II ve IV	I, III ve V
C)	IV ve V	I, II ve III
D)	I ve IV	II, III ve V
E)	I, II ve III	IV ve V

10. Mısır'da mumyacılık çalışmaları yapılırken insanların iç organları tanınmış, bu durumun etkisiyle çeşitli hastalıkların saptanması ve tedavi edilmesi yöntemleri bulunmuştur.

Bu durum;

- I. tıp,
- II. eczacılık,
- III. papirüs üretimi

alanlarından hangilerinde ileri gidilmesini sağlamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

11. İlk Çağ'da büyük ırmakların sık sık taşması, temel geçim kaynağı tarım olan toplumlarda tarla sınırlarının her yıl yeniden çizilmesine yol açmıştır.

Bu durum, aşağıdaki bilimlerden hangisinin gelişmesini sağlamıştır?

- A) Geometri   B) Arkeoloji   C) Hukuk
D) Astronomi   E) İstatistik

12. 1911 - 1913 yıllarında Alman arkeologlar Mezopotamya Tel Halaf'ta üç kültür katı saptamıştır. Üstteki kültür katında yazılı tarih devirlerine girildiğini gösteren buluntulara rastlanmıştır. Ortadaki katmanda madenden yapılmış ev eşyaları bulunmuştur. En alttaki kültür katında seramik buluntulara rastlanmıştır.

Bu bilgilere göre Tel Halaf ile ilgili,

- I. Devirler tarihsel gelişmeye uygun yaşanmıştır.
- II. En eski tarihi Yeni Taş Devri'ne kadar uzanmaktadır.
- III. Ticaret sayesinde hızlı gelişme göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

1. Deniz ticareti ile uğraşan Fenikeliler, Akdeniz kıyılarında koloniler kurmuş ve ticaretlerini Kızıldeniz'den İngiltere kıyılarına kadar yaymışlardır.

Buna göre Fenikelilerin;

- I. sömürgecilik,
- II. teşkilatçılık,
- III. merkezîyetçilik

alanlarının hangilerinde geliştikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

2. İnsanoğlu daha iyi av bulabilmek, av yerlerini belirten simgeler bırakmak, hangi hayvanların bulunduğunu göstermek için resim çizmeye başlamıştır. Paleolitik Devir'den itibaren çizilen bu resimler binlerce yıl sonra yazıya dönüşmüştür.

Bu bilgilere göre,

- I. Ekonomik nedenler yazının ortaya çıkmasında etkili olmuştur.
- II. Yerleşik hayata geçen toplumlar yazı kullanmıştır.
- III. Yazının gelişim süreci coğrafi bölgelere göre farklılık göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

3. İbranilerin kutsal kitabı olan Tevrat, ortaya çıkışından sonraki dönemlerde derlenmiş, bu sırada pek çok tarihî ve kültürel bilgi de Tevrat'a eklenmiştir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) İbranilerin, kendilerini seçilmiş bir ulus olarak gördüğünün
- B) Tevrat'ın özgünlüğünü yitirdiğinin
- C) İbranilerin asimile olduğunun
- D) İbraniler için Tevrat'ın dinî rehber özelliğinin son bulduğunun
- E) İbranilerde çok tanrılı inanın yaygın olduğunun

4. Anadolu'da günümüze kadar bilinen en eski yerleşik köy düzeni, MÖ VIII ve VII. bin yıllar arasında tarihlenen Diyarbakır Çayönü'dür.

Buna göre Çayönü için,

- I. Tarım ve hayvancılık yapmışlardır.
- II. Tarih çağlarına girmişlerdir.
- III. Kolonicilik yapmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

5. Yunanistan'ın kanun yapıcılarında Solon, büyük toprak sahiplerinin devlet üzerindeki gücünü diğer sınıfların yararına olacak biçimde azaltmış, topraksız köylülere toprak dağıtılmasını sağlamıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderilmeye çalışıldığının
- B) Tarımsal üretim biçimlerinde reforma gidildiğinin
- C) Halkın, kanunların yapılmasına ortak edildiğinin
- D) Toprak gelirleriyle asker yetiştirildiğinin
- E) Sınıflı toplum yapısının son bulduğunun

6. Mezopotamya hukuku ile ilgili verilen aşağıdaki düzenlemelerden hangisinin "kısasa kısas" mantığı ile hazırlanan sert yasalardan biri olduğu söylenemez?

- A) Bir adamın gözünü çıkarmanın gözü çıkarılır.
- B) Bir adam, bir adamı silahla vurup kemiğini kırarsa bir mana gümüş verir.
- C) Babasını döven evladın iki eli kesilir.
- D) Birisini suçlayan ispata mecburdur, ispat edemezse ölüm cezasına çarptırılır.
- E) Bir tapınakta veya hükümdar hazinesinde hırsızlık yapanın cezası idamdır.

7. Tarihte tek tanrılı din anlayışını sistemli biçimde kabul eden ilk toplum olan İbraniler, Musevilik olarak bilinen bu dini ulusallaştırmışlardır.

İbranilerin bu politikası aşağıdaki sonuçlardan hangisini doğurmuştur?

- A) İbranilerin başka toplumları egemenlikleri altına almasını
B) Ön Asya'nın kültürel etkileşime kapalı kalmasını
C) Museviliğin, en az yayılan semavi din olmasını
D) Tek tanrılı dinlerin taraftar bulamamasını
E) İbranilerin ulusal özelliklerini korumada başarısız olmalarını

8. Anadolu'ya çivi yazısını getiren Asurlu tüccarların tuttuğu ticaret belgelerinden anlaşıldığına göre, MÖ 2000 - MÖ 1800 yılları arasında Anadolu'da şehir devletleri bulunuyordu.

Bu durum Anadolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olamaz?

- A) Tarih çağlarına girildiğinin
B) Edebî metinler oluşturulduğunun
C) Siyasi birlikten yoksun olduğunun
D) Mezopotamya ile ticaret yapıldığının
E) Kültürel etkileşim yaşandığının

9. Hitit krallarının dinsel güce sahip olduğu, ancak Mısır firavunları gibi "tanrı - kral" ya da Mezopotamya kralları gibi "yetkisi sınırsız kral" olarak görülmediği bilinmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Hititlerle ilgili bu yargının kanıtıdır?

- A) Kralların anal adlı tarih yıllıklarını kaleme aldirtması
B) Köleci sistemin, Mısır ve Mezopotamya'dakinden esnek olması
C) Pankuş Meclisinin kralları denetleyebilmesi
D) Hititler Dönemi'nde Anadolu'nun "Bin Tanrı İli" adıyla bilinmesi
E) Prenslerin ülke yönetiminde görevlendirilmesi

10. Frigler, ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılıkla uğraşmışlardır.

Buna göre;

- I. harf yazısını kullanmaları,
II. öküz keseni ya da saban kıranı ölümle cezalandırmaları,
III. Tapates adıyla bilinen yün dokumalar yapmaları

faaliyetlerinden hangilerinin, Friglerin yukarıdaki özelliğiyle ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

11. İlk Çağ'da Yunan tanrılarının ölümsüzlüğüne ve insanlar gibi yaşadığına inanılmıştır. Olimpos Dağı'nda yaşadığı düşünülen tanrılardan Zeus baş tanrı kabul edilmiştir.

Bu bilgilere göre, Yunanistan'da,

- I. Çok tanrılı inanış benimsenmiştir.
II. Tanrılar arasında hiyerarşi vardır.
III. Ahiret inancı vardır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

12. Urartular, yaşadıkları dağlık alanların sarp kayaları üzerinde güçlü surlar ve kaleler inşa etmişlerdir.

Bu durum, Urartularla ilgili;

- I. savunmaya önem verildiği,
II. ulaşımın kolaylaştırıldığı,
III. sınırların genişletildiği

yorumlarından hangilerinin yapılmasını sağlar?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III